A. 1836. N°. 26.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 27 Februarij.

FRANKFORT, den 23sten Februarij.

Volgens berigten uit Weenen, worden de nieuwe bepalingen omtrent de kleeding der Oostenrijksche armee reeds ter uitvoer gebragt. Eene divisie der aldaar garnisoen houdende Italiaansche grenadiers, heeft reeds, in plaats van de naauwe witte broeken, ligtblaauwe pantalons met smalle witte streepen bekomen, hetwelk bij den witten rok met roode opslagen zeer goed staat. In plaats van beerenmutsen zullen zij nu ook grenadiers-schakos bekomen. Het nieuwe hoofddeksel is doelmatiger en goedkooper.

— De ongeregeldheden, welke sedert eenigen tijd in den vrijstaat Krakau zijn voorgevallen, hebben de beschermende mogendheden, Oostenrijk, Pruissen en Rusland, aanleiding gegeven, om naar den aard en de oorzaken daarvan onderzoek te doen. Het is haar voorgekomen, dat dezelven moeten worden toegeschreven aan de Poolsche vlugtelingen en andere door haar als gevaarlijk beschouwde personen, welke aldaar in grooten getale de wijk hebben genomen. Dien ten gevolge hebben zij den senaat van dien vrijstaat aangeschreven, om die Poolsche vlugtelingen, *zonder onderscheid*, alsmede alle andere als gevaarlijk beschouwde personen binnen acht dagen denzelven staat te doen ontruimen. Die aanschrijving is met vertoon van magt vergezeld gegaan. Twee Russische, twee Oostenrijksche en twee Pruissische bataljons zijn de stad Krakau genaderd en hebben zich rondom dezelve gelegerd. Bijaldien aan deze aanschrijving niet binnen den bepaalden tijd voldaan wierd, zouden de genoemde mogendheden zelve middelen bezigen ten einde aan haar verlangen wierd beantwoord. Deze aanschrijving is gedaan ingevolge het 9de artikel der acte van het Weener Congres en art. 6 van het tractaat van 1815. De mogendheden hebben geacht, dat de woelingen in Krakau niet alleen dien staat, maar ook de aangrenzende provincien in gevaar bragten. Zij hebben de stad Podgorze aangewezen als de plaats, werwaarts de weg te zenden personen moesten vervoerd worden. De Poolsche vlugtelingen, die kunnen aantoonen, dat eene of andere regering hen willen toelaten, zullen derwaarts, en de overige naar Amerika gebragt worden. De onderdanen van andere mogendheden, die als gevaarlijk beschouwd zijn en verwijderd moeten worden, zullen de noodige passen bekomen.

De senaat heeft zich gehaast om de aanschrijving der mogendheden ten uitvoer te leggen. Bij de daaromtrent gedane publicatie heeft hij den maatregel opgegeven, als onvermijdelijk, uit hoofde van die aanschrijving, zonder er iets bij te voegen, waaruit zou kunnen worden opgemaakt, dat hij ook uit eigene overtuiging handelde. In antwoord op de nota der mogendheden, heeft de senaat echter niet nagelaten de kortheid van den gestelden termijn te doen opmerken, zoo om het mogelijke geval, dat de bepaling niet ten behoorlijken tijde op de meest verwijderde punten van den vrijstaat zou kunnen bekend worden, als uit hoofde der onmogelijkheid, dat al degenen, die wegezonden moeten worden, hunne zaken vooraf behoorlijk regelen. Sommigen van die personen waren in onderhoorige posten gesteld. Die hebben hun ontslag bekomen. Sommigen hebben bezittingen aangewonnen, waarover moet beschikt worden; sommigen hebben zich door den echt aan aldaar gezetene familien verbonden, deze moeten zich van hunne betrekkingen losmaken; sommigen hebben zich aan het hoofd van fabrieken gesteld, die moeten voorzieningen bewerkstelligen enz.

Het antwoord van de mogendheden op die bedenking is nog niet bekend.

PARIJS, den 23sten Februarij.

De Koning heeft gisteren in den nieuwen raad van ministers voorgezeten.

— De Koning heeft den Maarschalk *Gerard* tot groot kanselier der orde van het legioen van eer benoemd.

De *Moniteur* behelst eindelijk de benoeming van de nieuwe ministers.

De heer *Thiers* is tot minister van buitenlandsche zaken en raads president benoemd;

De heer *Sauzet* zegelbewaarder, minister van justitie en van eeredienst;

De heer *Montalivet* minister van binnenlandsche zaken;

De heer *Passy* minister van koophandel en van openbare werken;

De heer *Pelet* (de la Lozère) minister van openbaar onderwijs.

De maarschalk *Maison* behoudt de portefeuille van oorlog; de admiraal *Duperré* die van marine, en de heer *d'Argout* die van financien.

De aftredende ministers zijn: de heeren *Guizot*, *de Broglie*, *Duchatel* en *Persil*.

Men maakt de opmerking, dat het getal pairs in het nieuwe kabinet met dat der afgevaardigden gelijk staat. Dit geval bestond reeds in het oude kabinet sedert de heer *Humann* door den heer *d'Argout* vervangen was.

De vier pairs ministers zijn: de heeren *Maison*, *Duperré*, *d'Argout* en *Montalivet*.

De vier afgevaardigden-ministers zijn: de heeren *Thiers*, *Sauzet*, *Passy* en *Pelet*.

De minister *Thiers* heeft in de kamer der afgevaardigden te kennen gegeven, dat het nieuwe ministerie over 't algemeen de voortzetting van het oude zal wezen. Men zal getrouw aan de julij-revolutie blijven, maar ze tegen hare eigen uitsporigheden beveiligen.

— In onderscheidene dagbladen leest men het volgende omtrent het nieuwe ministerie:

(*Journal des Débats*). De raadspresident heeft, ten aanzien van het nieuwe kabinet, te kennen gegeven, dat hetzelfde stelsel, dezelfde inzigten, dezelfde staatkundige beginselen als onder het afgetreden ministerie zullen gevolgd worden. Men heeft dus slechts eenige personen minder en eenige personen meer. Naar ons gevoel zouden wij de heeren *Duchatel*, *Persil* en *Guizot* liever gehad hebben, die degenen welke hunne plaats vervangen; maar in de staatkunde moet men zich niet door zijne bijzondere geneigdheid laten beheerschen. De beginsels zijn hier alles, de personen niet.

(*Constitutionnel*). De daden en niet de personen moet men beoordeelen. De heer *Thiers* heeft de kamer verzocht, het ministerie alleen naar zijne daden te beoordeelen. Dat is billijk, en de kamer moet niet alleen billijk, maar ook welwillend zijn jegens een ministerie, dat zich uit de parlementaire meerderheid heeft aangevuld.

(*Tems*). In het vorige kabinet heeft men den heer *Thiers* tot een voorspraak van een anders zaak willen maken; hij was eene revolutionaire vlag op een aristocratisch stelsel. Nu zal hij zijn eigen stelsel, zijne eigene beginselen en die zijner ambtgenooten, van welke er niet een tot de doctrinairen behoort, komen verdedigen. De personen zijn veranderd: denkt men, dat de zaken nu niet zullen veranderen? De heer *Thiers* was in het vorige kabinet de vertegenwoordiger van de liberale strekking; hij is nu, in plaats van een lijdelijk bondgenoot, een uitsluitend bestuurder geworden. Laat ons afwachten wat er gebeurt; laat ons de werken zien; de menschen blijven zich, zonder dat zij het zelf weten, gelijk, en de zaken zullen haren natuurlijken en noodwendigen loop volgen. Wat maakt het uit of men ons zegt, dat men zich aan hetzelfde stelsel houdt, als de gevolgen maar anders worden?

— De kapitein van de kompagnie nationale garde, welke vroeger onder de orders van *Pepin* stond, spreekt het berigt tegen, door sommige dagbladen gegeven, dat die kompagnie om gratie voor hem zou hebben verzocht.

— Een der dagbladen meldt, dat bij het onderzoek van het hoofd van *Fieschi* is gebleken, dat geen zijner wonden tot in de hersenen was doorgedrongen; maar alleen de beenderen van de hersenpan door de slag der geweren waren verbrijzeld.

Hierdoor wordt het duidelijker hoe *Fieschi* krachts genoeg had om zich langs het touw af te laten naar de plaats waar hij aangehouden werd. Zonder het bloedverlies dat hem verzwakte, zou hij het waarschijnlijk ontkomen zijn. Omtrent zijne hersenpan weten de geleerden, zoo het schijnt, niets bijzonders te zeggen.

De geneesheer *Lelut* zegt alleen, dat de hersenpan van *Fieschi* geene kenteekenen had van *list*, *voorzigtigheid* of *hoogmoed*; maar wel, die van *goedheid*, als ook middelmatig die van *onverschrokkenheid* en *moed*.

— De heeren *Recurt*, *Blanqui* en *Laponneraye*, die *Pepin* in zijn laatste verhoor genoemd heeft, spreken in de dagbladen tegen hetgeen in dat verhoor omtrent hen opgeteekend is.

— *Nina Lassave* is thans in het kantoor van het koffijhuis *de la Renaissance*, *place de la Bourse*, geplaatst. Een menigte menschen komt er dagelijks, om die maitresse van *Fieschi* te zien. Op den eersten dag heeft de houder van dit koffijhuis, denkt men, wel reeds 1200 franken geboerd.

— De Spaansche generaal *Cordova* is op Fransch grondgebied geweest om met den bevelhebber der fransche troepen te St. Jean de Pied de Port te spreken. Men verzekert, dat het gevolg van deze bijkomst zal zijn, dat er uit arsenaal aan Bayonne gewere en patronen zullen geleverd worden, om er de aanhangers van de Koningin in de Valleijen op de grenzen van te voorzien.

BATAVIA, den 30sten October.

Het is bekend, dat in het jaar 1826 eene door den Engelschen zeereiziger *Cook*, op zijnen togt van 1770, bespeurde openingen op de zuidwestkust van Nieuw Guinea, door den luitenant der 1ste klasse bij de koloniale marine *D. H. Kolff* onderzocht, en geloofd werd eene rivier te zijn, aan welke hij den naam gaf van Dourgarivier, naar het vaartuig, waarover hij toen het bevel voerde.

Eene zending in den jare 1828 van 's Konings korvet *Triton* deed vermoeden, dat deze rivier eene zee-ëngte was; de westelijke hoek der monding werd toen bevonden te liggen op 7° 26' zuiderbreedte en op 138° 44' lengte beoosten Greenwich.

Het belang, uit een aardrijkskundig oogpunt, om dit opgehelderd te zien, en vooral de hoop, dat daardoor een doortogt zoude gevonden worden, die de gevaarvolle Torres-straat geheel of gedeeltelijk zoude kunnen vervangen, noopte het gouvernement, om een nader onderzoek deswege op te dragen aan den luitenant ter zee der 1ste klasse *Langenberg Kool*, die daartoe in de maand Maart jl. van Soerabaija vertrok met de schoener Postillon, en in de maand April de kust van Nieuw Guinea bereikte, vergezeld van Z. M. schoener Sireen, onder het bevel van den luitenant ter zee der 1ste klasse *Banse*, welk vaartuig zich te Amboina bij hem gevoegd had.

Uit de nasporingen van den luitenant *Langenberg Kool* is gebleken, dat de Dourga-rivier werkelijk eene zee-ëngte is, en dat dus de hoek, kaap Valsche genoemd, niet behoort tot de vaste kust van N. Guinea, maar tot een eiland, door de gevonden zee-ëngte gevormd.

Voor de zeevaart is deze ontdekking geene groote aanwinst, daar de straat naauw is, — de stroomen in denzelven hevig zijn — en deszelfs ligging te westelijk is om aan den zeeman eenig gedeelte van Torres-straat te kunnen besparen. — Maar de aardrijkskunde heeft door deze reize de bepaling van eenige nieuwe punten gewonnen.

De volgende namen zijn aan de ontdekte punten gegeven: Aan de zee-ëngte Prinses Marianne's Straat, als zijnde de doortogt volbragt geworden op den geboortedag van H. K. H.; aan het eiland Frederik Hendrik's Eiland ter eere van dengenen van 's Konings kleinzonen, die zich aan het zeewezen gewijd heeft; aan den noordelijken hoek van het eiland (waarvan hierboven de aardrijkskundige ligging is opgegeven) Kolffs-Hoek, ter eere van den ontdekker der Dourga-rivier, en aan den zuid oostelijken hoek van het eiland Kaap Kool, ter eere van den luitenant ter zee *Langenberg Kool*.

'S GRAVENHAGE, den 24sten Februarij.

Bij besluit van Z. M., van den 19den Februarij 1835, No. 72, is eene speciale commissie ingesteld ter overweging van de vraag, in hoe verre termen aanwezig zijn, om, ook in dit Rijk, ijzeren spoorwegen tot stand te brengen. Tot voorzitter dezer commissie is benoemd de minister van staat, Mr. *A. R. Falck*, en voorts tot leden: *H. Ewijk*, raad-adviseur bij het departement van Binnenlandsche Zaken; *B. A. Goudriaan*, Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat; *J. W. Hachmeester Eekhout*, Inspecteur-generaal der Posterijen en verdere middelen van vervoer; *P. Hartsen*, voorzitter der kamer van koophandel en Fabrijken, te Amsterdam; Mr. *J. F. Netscher*, administrateur van de Nationale Nijverheid; *J. L. Nierstrasz*, voorzitter der kamer van koophandel en fabrijken, te Rotterdam; *J. J. Rochussen*, secretaris der kamer van koophandel en fabrijken, te Amsterdam, en *A. van Rijckevorsel Hz.*, lid der kamer van koophandel en fabrijken, te Rotterdam.

AMSTERDAM, den 23sten Februarij

De stads-schouwburg heeft een verlies ondergaan, dat met regt onherstelbaar mag heeten. Gisteren avond, onder het spelen van het tooneelstuk, getiteld: *Zij is krankzinnig*, waarin de heer *Majofski*, de vader, de rol van den doctor vervulde, overviel genoemden tooneelkunstenaar eene beroerte, waaraan hij plotseling overleed: zoodat heeren commissarissen dadelijk de tooneelvoorstelling moesten schorsen, omdat de geheele familie *Majofski* in het volgende stuk moetende spelen, door den droevigen dood van hunnen verdienstelijken vader, nu buiten staat was hare taak te vervullen. Alle hoogschatters van vaderlandsche kunst zullen den dood van den, zoo algemeen met roem bekenden heer *Majofski*, ongetwijfeld betreuren, wiens ledig gewordene plaats niet ligt naar eisch zal worden aangevuld. Grijs geworden in de kunst, die hij, nog in zijnen ouderdom, met zoo veel lofs en zoo eigendommelijk schoon beoefende, was hij gedurende meer dan vijftig jaren een sieraad van het Nederlandsch schouwtooneel, en bij het geheele publiek, hetwelk hij zoo buitengewoon lang genoegen mogt verschaffen, bemind en gezien. Zijn naam zal op de gedenkrollen van Amstels schouwtooneel, naast die van zoo vele andere verdienstelijke en onvergetelijke kunstenaars, met gulden letteren blijven opgeteekend.

AMSTERDAM, den 26sten Februarij

Beurs van den 24sten Februarij.

Uit Spanje ontbreken tijdingen van belang. Men houdt zich met de nieuwe verkiezingen bezig, en volgens het gevoelen der Madridsche correspondenten, zullen de nieuwe kamers gunstig voor het ministerie *Mendizabal* worden.

De finantieele plannen van den Spaanschen finantie-minister blijven met eenen digten sluijer bedekt, doch verwacht men dit plan binnen kort.

Fluctuatien der prijzen:

Holland. Eenige weinige postjes 2½ pCt. werden à 55$\frac{9}{16}$ en $\frac{5}{8}$ verhandeld; 5 pCt., bij zeer geringe omzetting, onveranderd 103⅜ à ½; kansbiljetten 24⅝ gedaan; in beide syndicaat gaat steeds weinig om; oude bleef 96$\frac{1}{16}$ en nieuwe 80; maar aandeelen handelmaatschappij bleef vraag heerschen, en de prijs derzelve heeft zich weder merkbaar verbeterd: 132, 132¼, ⅜ à ½ gesloten.

Spanje. Ardoins openden 48¼, stegen tot 48½ en bleven 48$\frac{7}{16}$ bij tamelijk veel affaire; groote stukken 47¾ en ⅞ gedaan; in passive heerschte mindere levendigheid, doch waren dezelve iets williger, dan gisteren 16¼, ⅜, ½; in het begin, doch op het eind der beurs 16⅜ gebleven. Fransche uitgestelde 18½ à ⅝ bij weinig handel. In Deferred werden verscheidene Partijtjes à 24⅜ en ½ afgegeven.

Rusland. Oude Russen 104$\frac{5}{16}$, nieuwe 105 gedaan; Russen van 1831 en 1833 in kleine partijtjes à 96⅝ en ¼ afgegeven; Roebels goed prijshoudend 69¼.

Oostenrijk. Eenige kleine Postjes 5pCt. metalliek werden à 100 afgegeven, nieuwe Weener aandeelen 688 à 689.

Beurs van 25sten Februarij.

In Spaansche schuldbrieven heerschte heden veel levendigheid, dezelve waren gevoelig flaauwer, bijzonder Ardoins; de oorzaak dezer prijsvermindering moet alleen daarin gezocht worden, dat Ardoins, welke Zaturdag te Londen 46¾ waren, maandag jl. tot 43¾ achteruit gingen; er liepen te Londen verschillende nadeelige geruchten; men sprak van ernstige onlusten te Madrid; men zeide, dat Bilbao in handen der Carlisten was; en ook, dat een Portugeesch Regiment tot don *Carlos* zoude zijn overgeloopen. Ik meld u dit alles, zonder voor de echtheid te willen instaan.

Fluctuatien der prijzen.

Spanje. Ardoins openden 47, vielen tot 46⅝, stegen tot 47¼ en bleven 47; groote stukken 46⅜, ¼, ⅜, ½ à $\frac{3}{16}$, beide bij zeer veel affaire; Passive 15½, ⅝, $\frac{11}{16}$, ⅝ à ½ gebleven; uitgestelde 18 à ⅛ met geringe affaire.

Holland. Van onze 2½ pCt. zijn eenige postjes à 55½ en $\frac{9}{16}$ gedaan; 5pCt. 103⅜ à ½; Kansbiljetten 24$\frac{3}{16}$ à ¼; Oud syndikaat 96; dito Nieuw 79⅞; aandeelen handelmaatschappij 132⅝ à ¼, alles bij zeer geringe omzetting.

Russische en Oostenrijksche Schuldbrieven als gisteren.

Mengelwerk.

Duitschland.

De heer SAINT-MARC-GIRARDIN heeft onlangs in ééne der zittingen van de kamer der afgevaardigden in *Frankrijk*, ter gelegenheid, dat hij het woord voerde betrekkelijk de buitenlandsche staatkunde, zich niet alleen bepaald bij zijne beschouwingen omtrent *Rusland* en *Polen*, maar heeft toen een vraagstuk aangeroerd, dat wel door de mogendheden van *Europa* verdiende in nadere overweging genomen te worden, en dat niet geheel en al vreemd is aan onzen staat. Dit vraagstuk betreft *Pruissen*; en hetgeen daaromtrent gezegd werd door den heer GIRARDIN verdient daarom des te meer opmerking, omdat hij, steller der bekende artikelen tegen de Warschausche rede, als één der mede-redacteurs van het ministeriele *Journal des Débats*, moet worden aangezien voor den steller der vroeger, ook door dit blad in aanmerking genomene, vlugschriften over het Duitsche scheidsgerigt en over het Pruissische tolstelsel. Het komt ons voor, alsof deze man zich bijzonder heeft toegelegd, om volledige kennis te verkrijgen nopens de Fransche belangen, in het oostelijke deel van *Europa*, en dat men alzoo wel eenige oplettendheid aan diens ondervindingen verleenen mag. [illegible] de aandacht der kamer op de ligging der [illegible], reeds in 1834, gepoogd had het koningrijk *Saksen* aan zijne bezittingen toe te voegen; hoe evenwel de staatkunde zulks toen geweigerd had, en hoe het nu, door zijnen invloed op de kleinere Duitsche staten, het *Saksische* rijk, wel niet door eenen staatkundigen band, maar door eene eenvoudige tolvereeniging, onafscheidelijk aan zich had vereenigd, en bijna ingelijfd. Verder herinnerde de heer GIRARDIN, hoe men van *Pruissen*, door meerdere rondheid aan zijne grenzen te geven, een' voormuur tegen *Rusland* had willen maken; doch hoe dit voornemen zelfs door zijdelingschen invloed van prins TALLEYRAND was vervallen, daar men aanmerkte, dat de Pruissische vorsten te naauw aan de Russische vermaagschapt waren, om te kunnen vertrouwen, dat *Pruissen* zijne bestemming niet zou vergeten. Hij wees eindelijk op het opmerkelijke, dat er in die uitbreiding van de magt van *Pruissen*, door middel van zedelijk overwegenden invloed op de kleinere bondstaten, gelegen was; en hoe, terwijl *Oostenrijk* zich den blooten titel van het voorzitterschap dier vergadering liet welgevallen, *Pruissen* alles verrigtte, wat in zijne staatkundige bedoelingen te pas kwam. — Heeft *Nederland* eenig belang bij het onderzoek naar het al of niet gegronde van die stellingen; en heeft het belang, om eene dadelijke vergroting

van het Pruissische rijk door vermeerdering van grondgebied te betwisten of goed te keuren? Is het belang wederzijds [illegible] van eenige zaken voor hetzelve van gewigt? De oplossing dier vragen zoude zeer eenvoudig hierin kunnen gevonden worden: is de Europische staatkunde ten opzigte van ons vaderland dezelfde gebleven als tijdens de Weener traktaaten, toen men hetzelve als een voormuur tegen *Frankrijk* beschouwde? Dit zoude aan ernstigen twijfel onderhevig zijn, indien men die staatkunde wilde getoetst hebben aan de handelingen dierzelfde mogendheden, na het uitbreken van den Belgischen opstand, waardoor de vestingen, welke aan *Nederland* materielen bijstand moesten verleenen, in handen vielen van diegenen, tegen wie dezelve waren opgerigt. Maar, onverminderd al de weifelingen der kabinetten, en de verlatenheid, waaraan men ons Vaderland heeft prijs gegeven, toen de nood daar was, meenen wij het er toch voor te moeten houden, dat de Oostersche mogendheden ons land als eenen voormuur tegen *Frankrijk* willen blijven gebruiken. Of dit billijk is, willen wij liefst niet beslissen; het antwoord mogt soms wat al te streng toeschijnen, al zoude het zelfs niet eens nog in de juiste uitdrukkingen vermeld zijn.

Als men de geschiedenis der Prussische monarchij gadeslaat, zal men, met de kaart in de hand, wel moeten bekennen, dat de Fransche afgevaardigde niet heeft misgezien; dat hij, met een juist oordeel, uit de natuurlijke ligging van den tegenwoordigen Pruissischen staat, de behoefte om zich te ronden heeft aangetoond en dat alzoo de daartoe aangewende meer of min bedekte pogingen gemakkelijk te verklaren zijn: maar wij kunnen het met ons zelven maar volstrekt niet eens worden, hoe prins TALLEYRAND kon afraden, om *Pruissen*, door vergrooting, te doen strekken tot voormuur tegen *Rusland*, op grond der bestaande naauwe verwantschap der beide vorstenhuizen; want als wij ons dan voor den geest halen de altijd laauwe en weifelende staatkunde van *Pruissen* in zijne vroegere oorlogen tegen NAPOLEON, en deszelfs gedrag voor dat de gure winter het Fransche leger had vernietigd, — dan klinken ons die bekommeringen zoo vreemd in het oor; op, bij nader toezien, vinden wij niet, dat die verwantschap van vorsten bijzonder veel te weeg brengt; want dit hebben wij in 1830 ondervonden, en sedert men, om een tijdelijk voordeel, of wel uit vrees, een trouwen bondgenoot heeft in den steek gelaten. — Intusschen staat dit altijd vast, dat *Pruissen* zich eenen overwegenden invloed, om niet de bewoording van *magt* te bezigen, heeft weten te bezorgen, ten koste der kleinere Duitsche staten, die met al hunne vrijheidszin en grondwettige instellingen hunne stem verdoofd zien, door eenen magtigen staat, die hun de hand op den mond legt. — Altijd hebben wij in het belang der vrijheid eene meer loijale, onderlinge vereeniging dier vrije staten verlangd, of wel derzelver ineensmelting tot één groot geheel met vrijgevige instellingen, opdat het waarachtig evenwigt van *Europa* een onzijdige indrukwekkende magt, gereed, om zoo wel de aanmatigingen van het oostelijk als westelijk *Europa* te weeren, zoude daargesteld zijn op hechte grondslagen en niet zoude berusten op hersenschimmige of verkeerde beginselen. — *Nederland* heeft daarbij in zoo verre zelf belang, dat het meerder steun en hulp zoude mogen verwachten van eenen staat, die, door eigen krachten sterk, niet zoude behoeven om te zien naar andere bondsvrienden, of van anderer wil afhankelijk zijn, en die in staat zoude zijn, als ook de wil en het belang zulks vorderden, om dadelijk den noodigen bijstand te verleenen. Het zou voor *Nederland* van belang zijn, om dat het [illegible] zijne staatkunde zoude kunnen volhouden, welke strekking die dan ook hebben moge; want [illegible] blijven zal, of *Nederland* zich aan *Frankrijk* dan wel aan de Duitsche staatkunde moet aansluiten, en dit punt door de tegenwoordige vereeniging van *Engeland* en *Frankrijk* dubbel moeijelijk te beslissen valt, zoo houden zij het daarvoor, dat het de politiek van ons land moet zijn, om zich, zoo veel mogelijk, buiten allen twist te houden; ofschoon de verhouding van onzen staat tot die der overige in ons werelddeel soms wel eens dwingt, om zich te onderwerpen aan hetgeen de oppermagtige souvereinen gelieven te bepalen, welke pligten *Nederland* tegenover *Europa* [illegible] heeft. — Wat *Luxemburg* aangaat, gelooven wij, dat dit slechts van ter zijde *Nederland* raakt; want alschoon het gelijke voorregten heeft verkregen als aan de Nederlanders zijn toegekend, behoort het toch niet tot *Nederland*; ons doorluchtig vorstenhuis moge daartegen hare bijzondere eigendommen verwisseld hebben, doch zoo lang *Luxemburg* geen integrerend deel van *Nederland* uitmaakt, en aan het gezag der bondsvergadering onderworpen blijft, behoort zijn lot geen dadelijken invloed op dat van *Nederland* te hebben.

A. A.

Rijnvaart.

Behalve de volstrekte stremming van de Rijnvaart, bij gelegenheid van toevriezen of ijsgang, zoo bestaat er, gedurende een gedeelte van het jaar, eene hindernis, voortvloeijende uit een gebrek aan water, welk gebrek de Rijnvaart wel niet geheel doet ophouden, maar echter zeer hinderlijk is, en, door de noodzakelijkheid van het gebruiken van ligters, het vervoer van goederen zeer kostbaar maakt.

Men kan rekenen, dat de Rijn van *Rotterdam* tot aan *Keulen* voor met 100 lasten geladene schepen overal bevaarbaar is, zoo lang het Rijnwater aan de peilschaal te *Keulen* niet lager dan 8 voeten staat.

Uit de aanteekeningen, gedurende de drie laatste jaren, blijkt:

Aantal van dagen, dat het Rijnwater te *Keulen* gestaan heeft.

JAARGETAL.	8 voet en daar onder.	7½ voet en daar onder.	6¾ voet en daar onder.	6 voet en daar onder.	5½ voet en daar onder.	5 voet en daar onder.	Totaal.
1833	70	26	12	5	[illegible]	[illegible]	113
1834	20	84	51	41	10	58	264
1835	143	62	27	24	6	6	188
Totaal	283	172	90	70	16	64	[illegible]

Daar men voor opene vaart gewoonlijk rekenen kan de 274 dagen, welke verloopen van 15 Februarij tot 15 November, en men bij bovengemelde aanteekeningen zich alleen tot deze tien maanden per jaar bepaald heeft, zoo blijkt het, dat, gedurende deze drie jaren, de Rijnvaart slechts voor EEN DERDE VAN DEN TIJD bevaarbaar geweest is voor onze geladene Rijnschepen.

Bij het bevaren van den Rijn voorbij *Arnhem* is het nog veel erger gesteld; zal men zonder hindering voorbij deze stad varen met deze schepen, dan moet het water aan de peilschaal aldaar 2 ellen teekenen; tot op 1 el 25 aan deze schaal kan men, van *Kuilenburg* af tot aan het Pannerdsche kanaal, van ligters gebruik makende, voorbij *Arnhem* passeren; doch beneden deze peil is de navigatie voor Rijnschepen zelfs met halve lading niet meer mogelijk.

Gedurende de twee laatste jaren heeft men, het geheele jaar door rekenende (zijnde dus 720 dagen) 147 dagen gehad, dat de Rijn voor schepen met volle lading bevaarbaar was, 321 dagen konde men nog met ligters passeren en gedurende 242 dagen was de vaart voor Rijnschepen geheel gestremd.

Blijkens de aanteekeningen, betreffende den tijd, welken de schepen tusschen *Amsterdam* en *Keulen* onder weg blijven, heeft men gevonden, dat, gedurende 1834, de kortste reizen zijn geweest die van schipper BIELTJES, welke de reis in 10 dagen heeft volbragt, en de schipper BORGHOLTS, welke 11 dagen is onder weg geweest (de dagen van afvaart en van aankomst mede gerekend); in 1835 heeft schipper BIELTJES eenmaal de reis in 8 dagen afgelegd, en schipper H. VAN WERDEN heeft eenmaal de reis in 10 dagen gemaakt.

De langste reizen, gedurende deze beide jaren, zijn geweest van 27 tot 32 dagen, en in beide deze jaren komt het gemiddelde van den duur der reizen van *Amsterdam* naar *Keulen* op 17 dagen.

De tijd, welken men noodig heeft om van *Amsterdam* tot *Emmerik* te komen, verschilt aanmerkelijk; dan eens duurt dit 5 dagen, doch ook somtijds 18 à 19 dagen; als een gemiddeld getal kan men 10 à 11 dagen aannemen.

Wat dit gedeelte der *Keulsche* reis aanbetreft, heeft *Rotterdam* veel voorsprong; de afstand tusschen *Rotterdam* en *Emmerik* ongeveer 50 kilom. (10 uren) korter dan die tusschen *Amsterdam* en *Keulen*; wordende, door de geregelde dienst der stoom-sleepbooten, de schepen van *Rotterdam* in drie dagen naar *Emmerik* gebragt. Een verschil van 7 à 8 dagen op de heenreis en van ongeveer 2 dagen bij de terugreis is geen gering nadeel voor de vaart tusschen *Amsterdam* en *Keulen*.

Men kan niet rekenen, dat elke schipper, varende tusschen *Amsterdam* en *Keulen*, meer dan drie reizen per jaar maakt.

N. N.

Letterkundige bijzonderheden.

Vóór eenige dagen werd te *Londen* eene verzameling van eigenhandige brieven en documenten (autografiën) ten openbaren verkoop aangeboden. Daaronder bevonden zich, uit de nalatenschap van den vroeger beroemden boekhandelaar DODSLEY, eenige contracten, tusschen hem en verschillende auteurs gesloten. Daaruit bleek, dat MILTON voor het handschrift van zijn *Verloren Paradys* (den 27. April 1667), van den uitgever *vijf pond sterling*, en JEAN PAUL van den boekhandelaar BECKMANN voor de proeven der « *duivelspapieren* " twee daalders en twaalf grossen honorarium, had ontvangen, waaruit niet weinige opmerkingen zijn af te leiden. Uit de *Dodsleijsche* contracten zijn eenige, niet minder belangrijke, opmerkingen af te leiden. YOUNG, de schrijver der *Nachtgedachten*, ontving (1753) voor de eerste vijf zangen (of nachten) 160 guinjes; voor den zesden 50 guinjes. JOHN. WESLEY, stichter der methodisten-sekte, overtuigd zijnde, een gedeelte der nachtgedachten te hebben nagedrukt, betaalde daarvoor, tot schadeloosstelling, aan DODSLEY 50 pond sterling. BURKE's eerste pamphlet bragt hem zes guinjes op. Voor zijne beroemde opmerkingen, wegens de Fransche revolutie, ontving hij *duizend pond*; eene som, welke nog geen autheur tot hiertoe voor een enkel deel had ontvangen.

De latere honoraria's van WALTER SCOTT en BYRON maken met de zoo even genoemde een zonderling contrast. Volgens kwitantie van den 26. Mei 1761 betaalde DODSLEY 1000 pond sterling, en den 19. November 1760 aan STERNE voor de twee eerste deelen van zijnen *Tristram Shandy* 450 pond sterling. Voor de eerste overzetting van « *Werthers lijden* " gaf DODSLEY een honorarium van 10 pond. Op gelijke wijze bleek nog van andere schrijvers, hoe luttel zij voor hunne klassiek gewordene werken hadden ontvangen. Zelfs de rijke WALPOLE versmaadde de hem aangebodene 100 pond niet voor zijne *Geschiedkundige twijfelingen jegens het karakter van* RICHARD."

Waterhoogte te Arnhem.

Den 25 Feb 1 El 3 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 10 D
Den 26 Feb. 1 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 15 D

† † † HET PLAATSELIJK BESTUUR VAN *BRUMMEN* is voornemens, op Woensdag den 16den Maart 1836, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *het Kromhout*, in het openbaar den minst aannemende aan te besteden:

HET BOUWEN VAN EEN BRANDSPUIT-HUISJE *tegen den Kerktoren te Brummen*, met *de* LEVERING *der benoodigde* MATERIALEN.

Zullende het Bestek, de Condition en Teekening, van af heden, aan voorschreven Logement dagelijks voorliggen ter inzage van de gegadigden.

Brummen den 25sten Februarij 1836.

Het Plaatselijk Bestuur voornoemd,
HOFFMAN,
Burgemeester.

---

† † † Door de vrijwillige verplaatsing van den heer *J. METELERKAMP*, de post van STADS-HEELMEESTER, te *Culenborg*, met primo April aanstaande zullende vaceren, waaraan een tractement van *f* 200 's jaars, en eenige emolumenten zijn verbonden, worden degenen die tot de vervulling in aanmerking wenschen te komen, uitgenoodigd zich, uiterlijk vóór den 15den Maart aanstaande, met overlegging der vereischte acte van admissie en goed gedrag, het zij in persoon het zij met vrachtvrije brieven, bij den Burgemeester der gezegde Stad aantemelden.

---

§ † § COMMISSARISSEN TOT DE NEGOTIATIE VOOR DEN STRAATWEG VAN *ZUTPHEN* NAAR *APELDOORN* EN *DIEREN* adverteren, bij deze, dat, op Maandag den 7den Maart 1836, des middags ten twaalf ure, ten Raadhuize van gezegde Stad, ten overstaan der tegenwoordig zijnde deelhebberen, zal worden gedaan REKENING EN VERANTWOORDING van den opbrengst der Gabellen op gezegden Weg, over den jare 1835, en te gelijker tijd geregeld het Dividend, op de aandeelen in gemelde Negotiatie, over het even gezegde jaar uit te betalen.

Zutphen, den 23sten Februarij 1836.

De President-Commissaris,
P. J. SWAVING.

VERKOOP,

bij Geregtelijke Uitwinning, ter Rolle van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting hebbende te Zutphen:

1o. Van een HUIS, met aangebouwde SCHUUR en PUT, benevens het ERF, als ook een TUIN van 15 *Roeden en* 80 *Ellen*, bij en aan elkaar gelegen, in het Dorp *Silvold*, op den parceelsgewijzen kadastralen legger van de gemeente *Wisch*, bekend onder No. 556 en 557 van Sectie E, belend ten Noorden aan Grond van *G. TYSSEN*, ten Zuiden aan die van de Hervormde Gemeente van *Silvold*, ten Oosten aan Grond van *J. NIJENHUIS* en ten Westen aan eenen Weg naar de Pastorie.

2o. Van een stuk BOUWLAND in het Roomberg- of Silvoldsche Veld, gebouwd wordende in twee dreven, op genoemden kadastralen legger bekend onder No. 339 van Sectie E, groot omstreeks 35 Roeden en 90 Ellen, belend ten Noorden aan eenen weg, ten Zuiden aan Grond van *J. NIJENHUIS*, ten Oosten aan land van de Kerk van *Silvold* en dat van *WILLEM PIERIK*, en ten Westen aan den Gemeenen Weg.

Een en ander met geregtelijk beslag ten laste van de Eigenaren en Bruikers *JAN WOLTERS*, Mr. Schoenmaker, wonende te *Silvolde*, en zijne Huisvrouw *SOPHIA SENT*, bij proces-verbaal, opgemaakt ten verzoeke van Jufvrouw *ANNA HUBERTA GEERTRUIDA VAN HAMEL*, Rentenierster, wonende te *Zutphen*, door den Deurwaarder *GERRIT EBBINK VAN DICK*, op den 12den October 1835, en geregistreerd aldaar daags daarna.

Dit proces verbaal is overgeschreven: eerstelijk ten Kantore van Hijpotheken te *Zutphen*, op den 16den van evengemelde maand en ter griffie van de Regtbank van Eersten Aanleg aldaar, op den 22sten daarna; kopie van hetzelve stuk is ter hand gekomen zoo aan den Heer *MACKAY*, Burgemeester van de Gemeente *Wisch*, waaronder het gearresteerde is gelegen, als aan den Heer *VAN WOELDEREN*, als waarnemende den post van Griffier van het Vredegeregt des Kantons *Terborg*.

De onderhavige uitwinning wordt, van wege de executante, vervolgd door den Procureur *JACOBUS VAN DYK*, woonachtig te *Zutphen*, als zoodanig postuleerende bij opgemelde Regtbank.

De eerste lezing der memorie van lasten van den verkoop heeft ter Rolle voornoemd plaats gehad op Dingsdag den 12den Januarij 1836, des morgens om tien uren.

Dezelfde lezing is tweemaal herhaald van veertien tot veertien dagen.

Bij de voorloopige toeschatting der beslagene parceelen, welke ter rolle van geregtelijke uitwinning der Regtbank te *Zutphen* op Dingsdag den 23sten Februarij 1836 heeft plaats gehad, zijn de gearresteerde goederen voor den prijs van inzate, bedragende voor het eerste Parceel *f* 50.00, het tweede *f* 25.00, en de massa dier beide Parcelen *f* 75 00 aan de executante provisioneel toegeschat.

De definitieve toeschatting zal ter Rolle van geregtelijke uitwinning dierzelfde Regtbank geschieden op Dingsdag den 26sten April 1836, des morgens om tien uren.

In fidem,
J. VAN DYK.

Hijdro-Oxigene Gaz-Mikroskoop.

De ondergeteekende, bij vernieuwing dankbaar voor het talrijk bezoek, en aangemoedigd door eenige vreemden en beoefenaars der Natuurkunde, om zijn MIKROSKOOP nog eenige dagen ten toon te stellen, heeft, uit erkentenis voor deze belangstelling, besloten, zijn verblijf alhier nog *tot aanstaanden Donderdag* te verlengen; en den entrée-prijs, van heden af, op *zestig cent* te bepalen. De tijd der tentoonstelling is, als naar gewoonte, 's avonds ten 7, 8 en 9 ure; terwijl hij, bij afwisseling, onderscheidene nieuwe Voorwerpen ter bezigtiging zal aanbieden.

L. B. VAN OVEN.

LEES HIER!
Uit de Hand te Huur:

Het van ouds zeer bekende ERF en GOED, genaamd *de Valk*, bestaande uit een onlangs nieuw herbouwd ruim HUIS, groote SCHUUR en berging, STALLING, WAL-TERPUT, en verdere gemakken, met annexe grooten in eenen steenen muur beslotenen, vruchtbaren MOESTUIN, voorzien van allerhande exquise VRUCHTBOOMEN enz., zeer schoon gelegen aan den *Utrechtschen Straatweg Wijk H 81*, even buiten de stad *Arnhem*, waarin sedert jaren met veel succes HEF-BERG is gehouden, maar ook zeer geschikt is voor eenen *Hovenier* of *Bloemist* en tevens *Uitspanning*, te aanvaarden den TUIN *terstond*, en het HUIS enz. met 1o. *Mei* eerstkomende, te bevragen bij den *Drukker dezes*, onder Letters H. en P. Brieven *franco*.

---

§ † § Een PERSOON, van middelbare jaren, ongehuwd van de Protestantsche Godsdienst, en van goede getuigenissen voorzien, zag zich gaarne geplaatst als OPZIGTER of RENTMEESTER, op een uitgestrekt Landgoed. — Adres, met *franco brieven*, onder Lett. A. S. bij den Boekverkooper *J. Az. DOIJER*, te *Arnhem*.

---

† † † *C. O. KNOOPS*, te *Arnhem*, berigt eene lading beste KLUIT-KALK te hebben ontvangen, zoo mede een aanzienlijk getal, in onderscheiden grootten, van roode BREMER-MARMER, en meer andere soorten van VLOERSTEENEN, dewelke tot eenen civiel gestelden prijs bij hem zijn te bekomen.

---

† † † Aan het geëerde publiek wordt bij deze kennis gegeven, dat de Heeren *P. A. GARJEANNE EN ZOON*, Fabrijkanten der Koninklijke Tapijt- en Passement-fabriek te *Utrecht*, zich thans in deze Provincie bevindende, bij opvolgende dagen, in alle de voornaamste steden en plaatsen van *Gelderland* zullen te bespreken zijn, zich aanbevelende in de toegenegene gunst tot het ontvangen van commissien hetzij op KUNST-TAPIJTEN met *Medaillon*, *Ornementen* en *Versierselen*, *Allegorien*, *Naam-Cijfers* of wel FAMILIE-WAPENS van onderscheiden aard, hetzij op andere soorten van voortreffelijke *Doorniksche*, *Engelsche* en *Inlandsche Tapijten*, KARPETTEN, LOOPERS, HAARDKLEEDEN, PASSEMENTEN *voor Rijtuigen* enz. enz., de verzekering gevende, door eene allezins prompte en civiele bediening, zich een duurzaam en gevestigd vertrouwen te zullen waardig maken.

*** Bij de Boekhandelaars *BROESE* en *COMP.*, te *Breda*,

ZIET HET LICHT:

Nieuw Metselverband

IN

ZWARE MUREN.

BENEVENS

EENIGE BEDENKINGEN OVER DE WIJZE VAN ZAMENSTELLING EN HET ONDERHOUD VAN BUITEN MUREN, INZONDERHEID DER WERKEN VAN FORTIFICATIEN EN WATERSTAAT,

DOOR

W. F. CAMP,

Eersten Luitenant Ingenieur.

OPGEDRAGEN

Aan [illegible]

GENERAAL-MAJOOR, ADJUDANT VAN Z. K. H. DEN HEERE PRINCE *VAN ORANJE*, CHEF VAN DE ALGEMEENE DIRECTIE DER GENIE, ENZ. ENZ.

Dit voor de wetenschap even belangrijk, als voor de goede gesteldheid der werken van Fortificatie en Waterstaat, en gevolgelijk voor de veiligheid des lands, zoo nuttig werkje is door den schrijver, ter bereiking van zijn doel, om door eene trapsgewijze ontwikkeling van hetgeen op het verband van Zware Muren betrekking heeft, tot verbeteringen te geraken, in drie hoofd-afdeelingen verdeeld, waarin de overwogen onderwerpen in de volgende orde worden behandeld:

1ste Afdeeling: Wijze van Zamenstelling der Muren, in zoo verre deze kan geacht worden eenen belangrijken invloed op het Onderhoud derzelve uit te oefenen.

2de Afdeeling: Nieuw in te voeren Metselverband.

3de ———— Eenige Bedenkingen, betreffende de wijze van Onderhoud, voornamelijk ten aanzien van afgevallen voorslagen van Buitenmuren.

Hetzelve is verrijkt met eene uitslaande plaat, den verschillenden aanleg en de voegwijze voor het verband van Muren, enz. voorstellende.

De prijs van dit werkje is . . . . *f* 1,20.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.